

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

6 päivänä marraskuuta 2014*

Tavaroiden vapaa liikkuvuus — Määrälliset rajoitukset — Vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet — Kasvinsuojeluaineet — Markkinoille saattamista koskeva lupa — Rinnakkaistuonti — Vaatimus direktiivin 91/414/ETY mukaisesti myönnetystä markkinoille saattamista koskevasta luvasta vientivaltiossa

Asiassa C-108/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Conseil d'État (Ranska) on esittänyt 28.12.2012 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 6.3.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Mac GmbH

vastaaan

Ministère de l'Agriculture, de l'Agroalimentaire et de la Forêt,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja T. von Danwitz sekä tuomarit A. Rosas, E. Juhász, D. Šváby (esittelevä tuomari) ja C. Vajda,

julkisasiamies: P. Mengozzi,

kirjaaja: hallintovirkamies V. Tourrès,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.3.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Mac GmbH, edustajanaan avocat M. Le Berre,
- Ministère de l'Agriculture, de l'Agroalimentaire et de la Forêt, asiamiehinnään I. Chalkias ja E. Chroni,
- Ranskan hallitus, asiamiehinnään S. Menez ja D. Colas,
- Euroopan komissio, asiamiehinnään G. Wilms ja P. Ondrůšek,

kuultuaan julkisasiamiehen 22.5.2014 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEUT 34 ja SEUT 36 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain Mac GmbH (jäljempänä Mac) ja ministère de l'Agriculture, de l'Agroalimentaire et de la Forêt (Ranskan maatalous-, elintarvike- ja metsätalousministeriö) ja joka koskee sitä, ettei viimeksi mainittu hyväksynyt rinnakkaistuontina tuodun kasvinsuojeluaineen, jolle oli rinnakkaistuontilupa Yhdistyneessä kuningaskunnassa, markkinoille saattamista Ranskassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15.7.1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/414/ETY (EYVL L 230, s. 1, oikaisu EYVL 1992, L 170, s. 40) otetaan käyttöön yhdenmukaiset säännöt kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamista koskevien lupien (jäljempänä myös myyntilupa) edellytysten ja lupien myöntämisessä noudatettavien menettelyjen sekä lupien tarkistamisen ja peruuttamisen osalta. Sillä ei ole tarkoitus yhdenmukaistaa pelkästään mainittujen tuotteiden hyväksymiseen liittyviä edellytyksiä ja menettelyjä vaan myös varmistaa ihmisten ja eläinten terveyden suojelun ja ympäristönsuojelun korkea taso näiden tuotteiden huonosti valvotun käytön aiheuttamien uhkien ja vaarojen varalta. Mainitulla direktiivillä pyritään lisäksi torjumaan näiden tuotteiden vapaan liikkuvuuden rajoituksia.
- 4 Direktiivi 91/414 koskee erityisesti kaupallisessa muodossaan tarjottujen kasvinsuojeluaineiden hyväksymistä, markkinoille saattamista, käyttöä ja valvontaa Euroopan unionissa. Kyseisen direktiivin 2 artiklan 10 alakohdan mukaan markkinoille saattamisena pidetään jokaista luovutusta joko maksua vastaan tai vastikkeetta silloin, kun kyseessä ei ole siirto varastointiin, jota seuraa toimitus yhteisön alueen ulkopuolelle. Kasvinsuojeluaineen tuonti tälle alueelle katsotaan markkinoille saattamiseksi mainitussa direktiivissä tarkoitettussa merkityksessä.
- 5 Direktiivin 91/414 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kasvinsuojeluaineita ei saa saattaa markkinoille tai käyttää niiden alueella, elleivät ne ole hyväksyneet kyseistä tuotetta tämän direktiivin mukaisesti – –”
- 6 Kyseisen direktiivin 4 artiklassa säädetään muun muassa edellytykset, jotka kasvinsuojeluaineen on täytettävä, jotta se voidaan hyväksyä. Saman artiklan mukaan luvissa on määritettävä tuotteiden markkinoille saattamiseen ja käyttöön liittyvät vaatimukset, ja ne myönnetään ainoastaan jäsenvaltioiden määräämiksi kiinteäksi, enintään 10 vuoden pituiseksi ajaksi. Ne voidaan käsitellä uudelleen milloin tahansa, ja ne on tietyin edellytyksin peruutettava. Kun jäsenvaltio peruuttaa luvan, sen on ilmoitettava tästä viipymättä luvansaajalle.
- 7 Direktiivin 91/414 9 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Sen, joka saattaa kasvinsuojeluaineen ensimmäistä kertaa markkinoille jäsenvaltion alueella, on esitettävä kasvinsuojeluainetta koskeva lupahakemus kaikkien niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa kasvinsuojeluaine on määrä saattaa markkinoille.

– –

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kustakin hakemuksesta kootaan kansio. Kunkin kansion on sisällettävä vähintään jäljennös hakemuksesta, luettelo jäsenvaltion tekemistä hallintopäätöksistä hakemuksen ja 13 artiklan 1 kohdassa säädettyjen tietojen ja asiakirjojen osalta sekä yhteenveto viimeksi mainitusta. Jäsenvaltioiden on pyynnöstä pidettävä muiden jäsenvaltioiden ja komission saatavilla tässä kohdassa tarkoitettujen kansiot; niiden on pyynnöstä toimitettava näille kaikki tarvittavat tiedot hakemusten täydelliseksi ymmärtämiseksi ja tarvittaessa varmistettava, että hakijat toimittavat 13 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyt tekniset asiakirjat.”

8 Jäsenvaltion, jossa esitetään toisessa jäsenvaltiossa jo hyväksyttyä kasvinsuojeluainetta koskeva lupahakemus, on direktiivin 91/414 10 artiklan 1 kohdan mukaan pidätyttävä tietyin edellytyksin ja poikkeustilanteita lukuun ottamatta vaatimasta jo suoritettujen testien ja määritysten uusimista.

9 Direktiivin 91/414 12 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Vähintään kunkin vuosineljänneksen lopussa jäsenvaltioiden on ilmoitettava yhden kuukauden kuluessa kirjallisesti muille jäsenvaltioille ja komissiolle kaikista tämän direktiivin säännösten mukaisesti hyväksytyistä tai kielletyistä kasvinsuojeluaineista ja esitettävä vähintään seuraavat tiedot:

- luvanhaltijan nimi tai toiminimi,
- kasvinsuojeluaineen kaupallinen nimi,
- valmistetyyppi,
- kunkin sen sisältämän tehoaineen nimi ja pitoisuus,
- sen käyttötarkoitus tai käyttötarkoitukset,
- väliaikaisesti määritetyt jäämien enimmäismäärät, jos niitä ei ole vielä vahvistettu yhteisön lainsäädännöllä,
- tarvittaessa luvan peruuttamisen syyt,
- asiakirjat, jotka ovat tarpeen väliaikaisesti määriteltyjen jäämien enimmäisraja-arvojen arvioimista varten.

2. Kunkin jäsenvaltion on laadittava vuosittain luettelo alueellaan hyväksytyistä kasvinsuojeluaineista ja annettava kyseinen luettelo tiedoksi muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

Jäljempänä 21 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen on luotava standardoitu tietojärjestelmä helpottamaan 1 ja 2 kohdan säännösten soveltamista.”

10 Direktiivi 91/414 on korvattu 14.6.2011 alkaen kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta 21.10.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1107/2009 (EUVL L 309, s. 1). Koska pääasian taustalla olevat tosiseikat tapahtuivat ennen asetuksen N:o 1107/2009 antamista, sitä ei voida soveltaa pääasiaan.

Ranskan oikeus

- 11 Maaseutukoodeksin (code rural) L. 253-1 §:ssä, sellaisena kuin se oli voimassa silloin, kun pääasiassa riidanalainen päätös tehtiin, säädettiin seuraavaa:

”I. – Kasvinsuojeluaineita ei saa saattaa markkinoille, niitä ei saa käyttää eikä loppukäyttäjä saa pitää niitä hallussaan, ellei kyseisille aineille ole saatu markkinoille saattamista koskevaa lupaa tai tässä luvussa säädetyin edellytyksin myönnettyä lupaa koejakelua varten.

Ensimmäisessä alakohdassa mainittujen tuotteiden käyttö muissa kuin lupapäätöksessä mainituissa olosuhteissa on kiellettyä.

II. – Tässä luvussa tarkoitetaan:

1. Kasvinsuojeluaineilla: yhtä tai useampaa tehoainetta sisältäviä valmisteita – –.
2. Markkinoille saattamisella: jokaista luovutusta joko maksua vastaan tai vastikkeetta silloin, kun kyseessä ei ole siirto varastointiin, jota seuraa toimitus Euroopan yhteisön alueen ulkopuolelle. Kasvinsuojeluaineen tuonti yhteisön alueelle katsotaan markkinoille saattamiseksi.

– –”

- 12 Maatalouskoodeksin R. 253-52 §:ssä, sellaisena kuin se oli voimassa pääasian tosiseikkojen tapahtumisaikaan, säädettiin seuraavaa:

”Sellaisen kasvinsuojeluaineen tuominen Ranskan alueelle, joka on peräisin Euroopan talousalueen valtiosta, jossa se on jo saanut [direktiivin 91/414] mukaisesti myönnetyn markkinoille saattamista koskevan luvan, ja joka on samanlainen kuin tuote, jota kutsutaan jäljempänä ’vertailutuotteeksi’, sallitaan seuraavin edellytyksin:

Vertailutuotteella on oltava maatalousministeriön myöntämä markkinoille saattamista koskeva lupa – –

Ranskan alueelle tuotavan tuotteen ja vertailutuotteen samanlaisuutta arvioidaan seuraavien kolmen seikan perusteella:

1. näiden kahden aineen yhteinen alkuperä siten, että ne on valmistanut saman kaavan mukaisesti sama yhtiö tai toisiinsa yhteydessä olevat yritykset taikka lisenssin nojalla toimiva yritys;
2. valmistus käyttäen samaa tehoainetta tai samoja tehoaineita;
3. aineiden samanlaiset vaikutukset, kun otetaan huomioon mahdolliset aineen käytön kannalta merkitykselliset erot maanviljelyyn, kasviensuojeluun ja ympäristöön, etenkin ilmastoon, liittyvissä olosuhteissa.”

- 13 Mainitun koodeksin R. 253-53 §:ssä säädettiin seuraavaa:

”Sellaisen kasvinsuojeluaineen tuominen Ranskan alueelle, joka on peräisin Euroopan talousalueen valtiosta, edellyttää markkinoille saattamista koskevan luvan hakemista.

Maatalousministerin päätöksellä, joka tehdään teollisuusasioista, kulutusasioista, ympäristöasioista ja terveysasioista vastaavien ministereiden antamien lausuntojen jälkeen, vahvistetaan luettelo hakemuksen tueksi toimitettavista tiedoista, jotka koskevat muun muassa lupahakemuksen tekijää ja hakemuksen kohteena olevaa tuotetta.

Lisäksi sen osoittamiseksi, että Ranskan alueelle tuotu tuote ja vertailutuote ovat samanlaisia, maatalousministeri voi:

1. Käyttää vertailutuotteen asiakirja-aineistossa olevia tietoja;
2. Pyytää vertailutuotteelle myönnetyn luvan haltijaa toimittamaan sille hallussaan olevat tiedot;
3. Pyytää tietoja sen valtion viranomaisilta, jossa Ranskan alueelle tuotu tuote on sallittu, [direktiivin 91/414] 9 artiklan 5 kohdassa tarkoitetulla tavalla.”

14 Saman koodeksin R. 253-55 §:ssä säädettiin seuraavaa:

”Ranskan alueelle tuodun tuotteen markkinoille saattamista koskeva lupa voidaan evätä – –:

1. Ihmisten ja eläinten terveyden sekä ympäristön suojeluun liittyvistä syistä;
2. Sen vuoksi, että se ei ole R. 253-52 §:ssä tarkoitetulla tavalla samanlainen kuin vertailutuote – –

Ennen markkinoille saattamista koskevan luvan epäämistä – – luvan – – hakija voi esittää huomautuksensa maatalousministerille.”

Pääasian tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymys

- 15 Pääasian tosiseikkojen tapahtumisaikaan Bayer Cropscience Francelle oli Ranskassa myönnetty direktiivin 91/414 säännösten mukaisesti myyntilupa kasvinsuojeluaine Ceronea varten. Asiakirja-aineistosta ilmenee myös, että Bayer Cropscience Ltd:lle oli Yhdistyneessä kuningaskunnassa myönnetty direktiivin 91/414 säännösten mukaisesti myyntilupa kyseistä ainetta varten.
- 16 Tämän jälkeen Yhdistyneessä kuningaskunnassa myönnettiin ”Agrotech Etephone” -nimiselle aineelle rinnakkaistuodun aineen myyntilupa siten, että luvan myöntämisen yhteydessä käytettiin Bayer Cropscience Ltd:lle Yhdistyneessä kuningaskunnassa myönnettyä myyntilupaa vertailutuotteena pidettävää Ceronea varten.
- 17 Mac haki 27.11.2007 Agrotech Ethepon -tuotteelle rinnakkaistuontilupaa Ranskassa saattaakseen sen siellä myyntiin nimellä Mac Etephone.
- 18 Agence française de sécurité sanitaire des aliments (AFSSA) (Ranskan elintarviketurvallisuusvirasto) antoi 20.2.2008 myönteisen lausunnon kyseisestä hakemuksesta ja totesi, että ”käytettävissä olevien tietojen mukaan Agrotech Ethepon -valmisteen tehoaineella on sama alkuperä kuin vertailuvalmisteen Ceronen tehoaineella ja että Agrotech Ethepon -valmisteen ja Cerone-vertailuvalmisteen koostumuksia kokonaisuudessaan voidaan pitää samanlaisina”.
- 19 Ranskan maatalous-, elintarvike- ja metsätalousministeriö hylkäsi kyseisen hakemuksen 29.5.2009 tekemällään päätöksellä sillä perusteella, ettei Agrotech Ethepon -nimisellä aineella ollut Yhdistyneessä kuningaskunnassa direktiivin 91/414 mukaisesti myönnettyä myyntilupaa, jota maaseutukoodeksin R. 253-52 §:ssä edellytettiin.
- 20 Mac nosti 21.7.2009 mainitusta päätöksestä kumoamiskanteen, jossa se väitti muun muassa, että maaseutukoodeksin R. 253-52 §:n säännökset ovat SEUT 34 artiklan vastaisia siltä osin kuin niiden nojalla ei ole mahdollista myöntää rinnakkaistuontilupaa aineelle, jolle on jo saatu tällainen lupa vientivaltiossa.

- 21 Tribunal administratif de Paris'n presidentti siirsi 16.2.2011 antamallaan määräyksellä kanteen Conseil d'État'han.
- 22 Tässä tilanteessa Conseil d'État on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Ovatko SEUT 34 ja SEUT 36 artikla esteenä sellaisille kansallisille säännöksille, joissa muun muassa asetetaan rinnakkaistuodun kasvinsuojeluaineen markkinoille saattamista koskevan luvan myöntämisen edellytykseksi, että kyseessä olevalle aineelle on direktiivin 91/414/ETY mukaisesti myönnetty markkinoille saattamista koskeva lupa vientivaltiossa, ja joissa ei näin ollen sallita markkinoille saattamista koskevan luvan myöntämistä rinnakkaistuodulle aineelle, jolle on saatu rinnakkaistuodun aineen markkinoille saattamista koskeva lupa vientivaltiossa ja joka on samanlainen kuin aine, jolle on tuontivaltiossa myönnetty lupa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 23 Conseil d'État tiedustelee kysymyksellään olennaisilta osin sitä, onko SEUT 34 ja SEUT 36 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaisille kansallisille säännöksille, joissa suljetaan pois rinnakkaistuontiluvan myöntäminen sellaiselle kasvinsuojeluaineelle, jolle ei ole direktiivin 91/414 mukaisesti vientijäsenvaltiossa myönnettyä myyntilupaa, vaikka sille on siellä rinnakkaistuontilupa ja vaikka se on samanlainen kuin tuontijäsenvaltiossa hyväksytty aine.
- 24 Aluksi on muistutettava, että kasvinsuojeluaineita on pidettävä samanlaisina, jos niillä vähintään on sama alkuperä siten, että ne on valmistanut saman kaavan mukaisesti sama yhtiö tai toisiinsa yhteydessä olevat yritykset taikka lisenssin nojalla toimiva yritys, jos niiden valmistuksessa on käytetty samaa tehoainetta ja jos niiden vaikutukset ovat samat, kun otetaan huomioon mahdolliset tuotteen käytön kannalta merkitykselliset erot maanviljelyyn, kasviensuojeluun ja ympäristöön, etenkin ilmastoon, liittyvissä olosuhteissa (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Ranska, C-201/06, EU:C:2008:104, 39 kohta).
- 25 Alalla noudatettavan peruseriaatteen mukaan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on hyväksyttävä kaikki kyseisessä jäsenvaltiossa markkinoille saatettavat kasvinsuojeluaineet. Direktiivin 91/414 3 artiklan 1 kohdassa säädetään täten, että mitään kasvinsuojeluainetta ei voida saattaa markkinoille ja käyttää jäsenvaltiossa ilman, että tämän jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on ensin myöntänyt markkinoille saattamista koskevan luvan tämän direktiivin mukaisesti. Tällaista edellytystä sovelletaan myös silloin, kun kyseessä olevalla aineella on jo muun jäsenvaltion myöntämä markkinoille saattamista koskeva lupa (tuomio komissio v. Ranska, EU:C:2008:104, 31 kohta).
- 26 Rinnakkaistuonnista on kuitenkin todettava, ettei direktiivissä 91/414 säädetä sellaisen kasvinsuojeluaineen hyväksymisedellytyksistä, jota tuodaan rinnakkaistuontina suhteessa sellaiseen kasvinsuojeluaineeseen, jolle jo on kyseisen direktiivin säännösten mukaisesti myönnetty myyntilupa tuontijäsenvaltiossa. Tällainen tilanne kuuluu kuitenkin tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten soveltamisalaan, ja näin rinnakkaistuontia rajoittavien kansallisten toimenpiteiden laillisuutta on tutkittava SEUT 34 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen valossa (ks. tuomio Escalier ja Bonnarel, C-260/06 ja C-261/06, EU:C:2007:659, 28 kohta ja tuomio komissio v. Ranska, EU:C:2008:104, 33 kohta).
- 27 Oikeuskäytännössä on jo todettu tästä, että kun tällaisen toimenpiteen kohteena on kasvinsuojeluaine, joka on jo hyväksytty direktiivin 91/414 mukaisesti sekä vientijäsenvaltiossa että tuontijäsenvaltiossa, tätä tuotetta ei voida katsoa saatettavan markkinoille ensimmäistä kertaa tuontijäsenvaltiossa. Ihmisten ja eläinten terveyden tai ympäristön suojelemiseksi ei täten ole tarpeen soveltaa rinnakkaistuonteihin mainitussa direktiivissä säädettyä markkinoille saattamista koskevien lupien myöntämisessä noudatettavaa menettelyä, koska tuontijäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla on jo kaikki edellä

mainitun valvonnan harjoittamiseksi tarvittavat tiedot. Sillä, että tuontituotteeseen edellytetään sovellettavan edellä mainittua lupamenettelyä, ylitetään se, mikä on tarpeen direktiivillä tavoiteltujen päämäärien saavuttamiseksi eli kansanterveyden, eläinten ja ympäristön suojelemiseksi, ja mahdollisesti loukataan perusteetta SEUT 34 artiklan mukaista tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatetta (ks. tuomio *British Agrochemicals Association*, C-100/96, EU:C:1999:129, 32 kohta ja tuomio komissio v. Ranska, EU:C:2008:104, 34 kohta).

- 28 Siinä tapauksessa, että on katsottava, että kasvinsuojeluaine on jo hyväksytty tuontijäsenvaltiossa, tämän valtion toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava kyseessä olevan aineen hyväksi markkinoilla jo olevalle tuotteelle direktiivin 91/414 mukaisesti myönnettyä myyntilupaa, jolleivät ihmisten ja eläinten terveyden sekä ympäristön tehokkaaseen suojeluun liittyvät näkökohdat ole sille esteenä (ks. tuomio *British Agrochemicals Association*, EU:C:1999:129, 36 kohta ja tuomio komissio v. Ranska, EU:C:2008:104, 35 kohta).
- 29 Kasvinsuojeluaineen, joka tulee jäsenvaltion alueelle rinnakkaistuontina, hyväksi ei voida kuitenkaan automaattisesti eikä täydellisesti ja ehdottomasti lukea tämän valtion markkinoilla jo olevalle kasvinsuojeluaineelle myönnettyä markkinoille saattamista koskevaa lupaa. Siinä tapauksessa, ettei kasvinsuojeluaineen voida katsoa jo saaneen lupaa tuontijäsenvaltiossa, kyseinen valtio voi ainoastaan joko myöntää tällaisen luvan direktiivissä 91/414 mainittujen edellytysten mukaisesti tai kieltää aineen markkinoille saattamisen ja käytön (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Ranska, EU:C:2008:104, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 30 Edellä esitetystä seuraa, että jäsenvaltioilla on velvollisuus soveltaa sellaisiin kasvinsuojeluaineisiin, joille on haettu rinnakkaistuontilupaa niiden alueelle, tutkintamenettelyä, joka voi – nyt käsiteltävän asian tavoin – olla niin sanotusti ”yksinkertaistettu”. Tällaisella yksinkertaistetulla rinnakkaistuontia koskevalla lupamenettelyllä pyritään selvittämään, tarvitseeko tuotava aine myyntilupaa vai onko sitä pidettävä jo hyväksyttynä tuontijäsenvaltiossa. Tuontijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on tässä yhteydessä tutkittava asianosaisten pyynnöstä, voivatko ne lukea tämän valtion markkinoilla jo olevalle kasvinsuojeluaineelle myönnetyn myyntiluvan kyseessä olevan aineen hyväksi (ks. vastaavasti tuomio *Escalier ja Bonnarel*, EU:C:2007:659, 32 kohta ja tuomio komissio v. Ranska, EU:C:2008:104, 37 kohta).
- 31 Se, että kasvinsuojeluaineelle ei ole vientijäsenvaltiossa direktiivin 91/414 mukaisesti myönnettyä myyntilupaa vaan rinnakkaistuontilupa, ei voi olla esteenä rinnakkaistuontiluvan myöntämiselle edellä kuvatun yksinkertaistetun menettelyn perusteella.
- 32 Mainittu yksinkertaistettu menettely perustuu näet ajatukseen, että jos tuotava aine voidaan katsoa edellä 24 kohdassa tarkoitettulla tavalla samanlaiseksi kuin viiteaine eikä mikään ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön suojeluun liittyvä syy estä viiteaineelle myönnetyn myyntiluvan lukemista kyseisen aineen hyväksi, se, että tuonnin edellytykseksi asetettaisiin tuotavan aineen tutkiminen direktiivin 91/414 4 artiklan mukaisessa menettelyssä, olisi SEUT 34 artiklassa kielletty jäsenvaltioiden välisen kaupan este.
- 33 Jos tuotavaa ainetta ei kuitenkaan voida pitää samanlaisena kuin viiteaine, tuontijäsenvaltion viranomaiset voivat sallia kyseisen aineen tuonnin ainoastaan, jos direktiivissä 91/414 ilmaistut edellytykset täyttyvät, tai kieltää sen markkinoille saattamisen ja käytön (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Ranska, EU:C:2008:104, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 34 Kuten Rankan hallitus perustellusti esittää, on totta, että tällainen tarkastaminen on mahdollista vain, jos tuontijäsenvaltion viranomaisilla on käytettävissään kaikki siihen tarvittavat tiedot.
- 35 Tässä yhteydessä on kuitenkin huomautettava ensinnäkin, että aineet, joille jäsenvaltio on myöntänyt rinnakkaistuontiluvan yksinkertaistetun valvontamenettelyn perusteella, tarjoavat lähtökohtaisesti samat takeet kuin aineet, joille on direktiivin 91/414 mukaisesti myönnetty myyntilupa. On totta, ettei

niihin ole sovellettu kyseisessä direktiivin mukaista myyntiluvan myöntämismenettelyä siinä jäsenvaltiossa, johon ne on tuotu rinnakkaistuontina. Ne on kuitenkin todettu edellä 24 kohdassa mainitulla tavalla samanlaisiksi kuin kyseisessä jäsenvaltiossa myyntiluvan saanut viiteaine, ja lopullisen tuontijäsenvaltion valvontaviranomaisilla on käytettävissään sen aineen, jonka rinnakkaistuoja väittää olevan samanlainen kuin se, jonka se aikoo saattaa markkinoille kyseisessä jäsenvaltiossa, myyntiluvan myöntämisen yhteydessä kerätyt tiedot.

- 36 Toiseksi on todettava, kuten oikeuskäytännössä on jo korostettu, että tuontijäsenvaltion viranomaisilla on käytössään sellaiset lakisääteiset ja hallinnolliset keinot, joilla sellaisen kasvinsuojeluaineen, jolle myyntilupa on jo myönnetty direktiivin 91/414 mukaisesti, valmistaja tai sen valtuuttama edustaja tai lisenssinhaltija voidaan pakottaa antamaan tiedot, jotka niillä on ja joita viranomaiset pitävät välttämättöminä. Ne voivat lisäksi turvautua kyseisen aineen myyntilupahakemuksen yhteydessä annettuun asiakirja-aineistoon ja pyytää tietoja sen jäsenvaltion viranomaisilta, jossa tuotavan aineen rinnakkaistuonti on hyväksytty (ks. tuomio *British Agrochemicals Association*, EU:C:1999:129, 34 kohta). Niinpä direktiivin 91/414 9 artiklan 5 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on pyynnöstä annettava muiden jäsenvaltioiden käyttöön kunkin lupahakemuksen yhteydessä kokoamansa kansiot ja toimitettava niille kaikki tarvittavat tiedot hakemusten täydelliseksi ymmärtämiseksi.
- 37 Silloin, kun aineelle on myönnetty ainoastaan rinnakkaistuontilupa, tällaiset tiedot voivat koskea niin kyseistä ainetta kuin sitä ainetta, joka on toiminut rinnakkaistuonnissa viiteaineena. Tietoja voidaan hankkia myös direktiivin 91/414 12 artiklalla perustetun tietojenvaihtojärjestelmän kautta siltä jäsenvaltiolta, josta ainetta on ensimmäisen kerran viety ja jossa sille on direktiivin 91/414 mukaisesti myönnetty myyntilupa.
- 38 Lisäksi on todettava, kuten julkisasiamies on esittänyt ratkaisuehdotuksensa 52 ja 55 kohdassa, että pääasian kaltaisissa olosuhteissa, joissa yhdessä jäsenvaltiossa direktiivin 91/414 mukaisesti myyntiluvan saanutta ainetta jälleentuodaan rinnakkaistuontina kyseiseen jäsenvaltioon sen jälkeen, kun se on tuotu rinnakkaistuontina toiseen jäsenvaltioon, yksinkertaistetussa valvontamenettelyssä vaadittavien tarkistusten tekemiseen tarvittavien, muun muassa sen apuaineita sekä pakkausta, merkintöjä ja päällystä koskevien tietojen pitäisi lisäksi olla periaatteessa helpommin saatavilla, koska viiteaine lopullisessa tuontijäsenvaltiossa on se sama aine, joka on sieltä alun perin viety.
- 39 Vaikka kansallisten viranomaisten on huolehdittava siitä, että unionin lainsäädännön olennaista tavoitetta eli ihmisten ja eläinten terveyden sekä ympäristön suojelua noudatetaan täysimääräisesti, suhteellisuusperiaate edellyttää kuitenkin tavaroiden vapaan liikkuvuuden suojaamisen kannalta sitä, että kyseessä olevaa lainsäädäntöä sovelletaan ainoastaan, jos tämä on tarpeen ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön suojeluun liittyvien oikeutettujen päämäärien saavuttamiseksi (ks. tuomio *Escalier ja Bonnarel*, EU:C:2007:659, 37 kohta).
- 40 Niinpä pääasiassa voimassa olevan kaltaista vientijäsenvaltioon rinnakkaistuotujen kasvinsuojeluaineiden rinnakkaistuontia koskevaa ehdotonta kieltoa, joka perustuu tuontivaltion käyttöön annettavien tietojen väitettyyn järjestelmälliseen riittämättömyyteen tai pelkkään tällaisen riittämättömyyden mahdollisuuteen, ei voida perustella rinnakkaisen jälleentuonnin yhteydessä.
- 41 Lopullisen tuontijäsenvaltion viranomaiset voisivat oikeutetusti hylätä tuontilupahakemuksen ainoastaan silloin, jos ne toteaisivat käytettävissään olevien tietojen perusteella valvontamenettelyn päätteeksi, että hyväksyttävä aine on aiempien rinnakkaistuontien yhteydessä muuttunut sillä tavoin, ettei sitä voida enää pitää edellä 24 kohdassa tarkoitettulla tavalla samanlaisena kuin lopullisena määränpäänä olevassa jäsenvaltiossa hyväksyttyä viiteainetta, tai jos ne arvioisivat, etteivät käytettävissä olevat tiedot riitä sen toteamiseen, että aine on samanlainen kuin viiteaine, taikka jos ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön suojelua koskevat seikat olisivat esteenä tällaisen hakemuksen hyväksymiselle.

- 42 Esitettyyn kysymykseen on edellä mainitun perusteella vastattava, että SEUT 34 ja SEUT 36 artiklaa on tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaisille kansallisille säännöksille, joissa suljetaan pois rinnakkaistuontiluvan myöntäminen sellaiselle kasvinsuojeluaineelle, jolle ei ole direktiivin 91/414 mukaisesti vientijäsenvaltiossa myönnettyä myyntilupaa, vaikka sille on siellä rinnakkaistuontilupa ja vaikka sitä voidaan pitää samanlaisena kuin ainetta, jolle on tuontijäsenvaltiossa kyseisen direktiivin mukaisesti myönnetty markkinoille saattamista koskeva lupa.

Oikeudenkäyntikulut

- 43 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

SEUT 34 ja SEUT 36 artiklaa on tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaisille kansallisille säännöksille, joissa suljetaan pois rinnakkaistuontiluvan myöntäminen sellaiselle kasvinsuojeluaineelle, jolle ei ole kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15.7.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY mukaisesti vientijäsenvaltiossa myönnettyä markkinoille saattamista koskevaa lupaa, vaikka sille on siellä rinnakkaistuontilupa ja vaikka sitä voidaan pitää samanlaisena kuin ainetta, jolle on tuontijäsenvaltiossa kyseisen direktiivin mukaisesti myönnetty markkinoille saattamista koskeva lupa.

Allekirjoitukset